

YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu Av. Yakup Buğrahan SEVDİ

<https://www.ybshukuk.com.tr/danistay-2-daire-2026-204-polis-memurunun-memurluktan-cikarilmasi/>

Danıştay 2. Dairesi 2026/204 K. | Polis memurunun memurluktan çıkarılması: ceza davası kesinleşmeden verilen

Danıştay, 2. Dairesi, Esas No: 2022/30, Karar No: 2026/204, Karar Tarihi: 14.01.2026

Kararın resmi kaynağı

Danıştay 2. Daire Başkanlığı 2022/30 E. , 2026/204 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/30

Karar No : 2026/204

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Bakanlığı

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava Konusu İstem : Dava; Hatay ili, ... İlçe Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapan davacının, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak fiilini işlediğinden bahisle, 657 sayılı Kanun'un 125/E-g maddesi uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu'nun ... günlü, ... sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti : ... İdare Mahkemesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararıyla; soruşturma kapsamında ifadesi alınan bir kısım Suriye uyruklu şahsın, yabancı kimlik kartı çıkartma konusunda davacının evinde buluştuklarını ve davacının kendilerine yardımcı olacağını söylediklerini beyan ettikleri, davacının ... tarihleri arasında ...-... kod nolu ekiplerde ve ... Devlet Hastanesi polisi olarak görevli olduğu, yabancılarla ilgili herhangi bir görevlendirmesinin bulunmadığı, davacıya ait telefonda yapılan incelemelerde Suriye uyruklu şahıslara ait çok miktarda kimlik fotoğrafının, "kayıt belgesi" başlıklı iki adet belge fotoğrafının ve iki adet "ön kayıt belgesi" başlıklı belgelerin bulunduğu, davacının evinde yapılan aramalarda on üç adet "6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Tebliği-Tebellüğ belgesi"nin ele geçirildiği, davacı hakkında kamu kurum ve kuruluşları vb. tüzel kişiliklerin araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık ve dolandırıcılık suçuna teşebbüs suçlarını işlediğinden bahisle başlatılan soruşturma sonucu açılan davada, ... Ağır Ceza Mahkemesinin E:... sayılı dosyası ile davacının hapis cezası cezalandırılmasına karar verildiği hususları birlikte değerlendirildiğinde, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak fiilini işlediği sonucuna varılan davacının, 657 sayılı Kanun'un 125/E-g maddesi uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun ... günlü, ... sayılı kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin temyize konu kararıyla; istinaf başvurusuna konu kararın usul ve hukuka uygun olduğu ve kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle, davacının istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından; üzerine atılı suçtan dolayı ... Ağır Ceza Mahkemesi ... sayılı dava dosyası açılmış olup dava dosyasının yargılama işlemleri tam olarak bitmeden, karar kesinleşmeden karar verildiği, verilen karar yasa ve usule aykırı olarak verilmiş olup, ceza yargılaması sonucunda beraat etmesinin muhtemel olduğu ve hakkında her türlü şüpheden uzak somut bir delilin bulunmadığı; ceza davasındaki dosyada yer alan ve bu iddialardan istifade etmeye çalıştığı anlaşılan ve çelişkili söylemler ileri süren ve arapça bilmemesini fırsat bilerek birtakım soyut söylemler ileri sürmesini temel alarak bu beyanlara dayanak bir suç tespiti cihetine gidilmesinin gerek hukuki güvenlik ilkesini gerek adil yargılanma ilkesini ihlal edecek nitelikte bir karar çıkması sonucunu doğuracağı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN CEVABI : Cevap verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Hatay ili, ... İlçe Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapan davacı hakkında başlatılan disiplin soruşturma sonucu düzenlenen ... günlü ... sayılı soruşturma raporunda özetle, "davacının görevli olduğu ilçe sınırlarında yaşayan Suriye uyruklu şahısların ülkemizde kalabilmelerine yönelik gerçeğe aykırı belge düzenlemek ve karşılığında menfaat temin etmek suretiyle memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak filini işlediği anlaşıldığından" 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/E-g maddesi uyarınca devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasının teklif edildiği, İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun ... tarih ve ... Karar sayılı kararıyla, davacının memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve

derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak suçunu işlediği sonucuna varılarak 657 sayılı Kanun'un 125/E-g maddesi uyarınca devlet memurluğundan çıkarma cezası ile cezalandırılmasına karar verilmesi üzerine temyizen incelenmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT :

7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un "Devlet memurluğundan çıkarma" başlıklı 9. maddesinde; "(1) Devlet memurluğundan çıkarma cezası uygulanacak fiiller ve bu cezayı verme yetkisi ile ilgili olarak 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır." hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller" başlıklı 125. maddesinin (E) fıkrasında, "Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır." şeklinde tanımlama yapıldıktan sonra maddenin devamında Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller sayılmış ve (g) bendinde; "Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak" fiilinin Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektirdiği" hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Kamu görevlilerinin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmeleri için, disipline aykırı eylem veya işlemlerinin sübut bulup bulmadığının, usulüne uygun olarak yapılacak soruşturma ile ortaya konulması, soruşturma aşamasında kamu görevlisinin lehinde ve aleyhinde olan her türlü bilgi ve belgenin toplanması, bilahare disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin şüpheyi yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak bu eyleme uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerekmektedir.

Kamu görevlisinin disiplin cezasının sebebini oluşturan eylem ve davranışlarının, aynı zamanda ceza kanunu bakımından da suç oluşturması durumunda disiplin yaptırımı ile birlikte ceza yaptırımının da uygulanması söz konusu olabilecektir. Ceza yargılamasında suçun niteliği ve delillerin takdirinde uygulanan ilke ve kurallar ile disiplin hukukunda uygulanan ilke ve kuralların birbirinden farklı olması nedeniyle kamu görevlisinin ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması halleri, kural olarak anılan kamu görevlisine ayrıca disiplin cezası verilmesine engel olmayacaktır.

Öte yandan, ceza yargılaması sonucunda aynı zamanda disiplin cezasının da konusunu oluşturan fiilin kamu görevlisi tarafından işlenip işlenmediği ile ilgili olarak ceza mahkemesinin ulaştığı kanaatin kesin hüküm halini alması durumunda, başka bir yargı merci

tarafından maddi olayın oluşu ile ilgili olarak aksi yönde bir yargıya varılamayacağından, fiilin kamu görevlisi tarafından işlenip işlenmediğine ilişkin ceza mahkemesi hükmünün disiplin cezasına ilişkin yargılamada da dikkate alınması gerekmektedir.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) üzerinden gerçekleştirilen incelemelerden; davacının, dava konusu işleme dayanak gösterilen olaydaki fiili nedeniyle "Kamu kurum ve kuruluşları vb. tüzel kişiliklerin araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık" suçundan yargılandığı davada ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararı ile davacının hapis cezası cezalandırılmasına karar verildiği, yapılan istinaf başvurusu sonucunda ... Bölge Adliye Mahkemesi ... Ceza Dairesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararıyla istinaf başvurusunun kabulüne ve anılan kararın bozulmasına karar verildiği, dosyanın yeniden incelenmek ve hüküm verilmek üzere ilk derece Mahkemesine gönderildiği ve henüz kesinleşmediği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla; davacıya isnat edilen fiilin aynı zamanda Ceza Kanunu bakımından da suç olduğu göz önüne alındığında; Bölge İdare Mahkemesince, davacı hakkındaki ceza yargılaması sonucunda verilecek karar kesinleştikten sonra, disiplin cezasına konu fiillerin işlenip işlenmediği konusunda, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile ceza mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesi suretiyle bir karar verilmesi gerektiği kanaatine varıldığından, temyize konu kararda hukuki isabet görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVACININ TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,
2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 2/b fıkrası uyarınca BOZULMASINA,
3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun'la değişik 50. maddesinin 2. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın, kararı veren ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile eklenen Geçici 8. maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 14/01/2026 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY :

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 83. maddesinin birinci cümlesi uyarınca yürürlüğe konulan Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/6. maddesinde; hırsızlık, gasp, dolandırıcılık, irtikap, rüşvet, zimmet, ihtilas, ırza geçme, ırza tasaddi, sahtecilik, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, kalpazanlık, kasden adam öldürme veya bu suçları işlemeye teşebbüs etmek, emniyeti suiistimal, yalan yere tanıklık, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira fiilleri meslekten çıkarma cezasını gerektiren eylemler olarak hükme bağlanmıştır. Anayasa Mahkemesinin 13/01/2016 günlü, E:2015/85, K:2016/3 sayılı kararı ile Tüzük'ün dayanağı olan, 3201 sayılı Kanun'un 83. maddesinin birinci cümlesinin iptaline karar verilmesi sonrasında 23 Ocak 2017 tarihli ve 29957 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 682 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 08/03/2018 günlü, 30354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'da, 7068 sayılı Kanun'un Geçici 1. maddelerinde; bu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten önce 657 sayılı Kanun, 6413 sayılı Kanun ve 3201 sayılı Kanun ile 23/3/1979 tarihli ve 7/17339 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü hükümlerine göre re'sen veya yetkili disiplin kurullarınca verilmiş olan disiplin cezalarının bu düzenlemeler uyarınca verilmiş addolunacağı kuralı getirilmiştir.

23 Ocak 2017 tarihli ve 29957 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 682 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 08/03/2018 günlü, 30354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'da, Tüzük'ün 8/6. maddesindeki fiillere ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiş, bu düzenlemelerin 9. maddesinde; Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiiller ile ilgili olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin, 34. maddesinde ise; bu Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanun'un disipline ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yapılan düzenlemeler sonucu, Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü'nün 8/6. maddesinde sayılan ve genel olarak katalog suç olarak da ifade edilen eylemler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/E-(g) maddesinde yer alan "Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak" maddesi kapsamına alınmıştır. Disiplin cezası işlemleri tesis edilirken lehe hüküm uygulamasının da ayrıca dikkate alınacağı açıktır.

Diğer yandan, 28995 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 16/01/2014 tarih ve E:2013/110, K:2014/8 sayılı kararında da; 657 sayılı Kanun'un 125/E-(g) maddesinde yer alan kuralın,... fıkrada genel bir belirleme yapılmadığı, disiplin cezası gerektiren hareketlerin, memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak derecede yüz kızartıcı ve utanç verici olması gerektiği düzenlenerek çerçevesinin çizildiği, kaldı ki; kural dayanak alınarak

tesis edilen idari işlemlere karşı yargı yolu açık olup belirsiz olduğu ileri sürülen kavramlar ve bu kavramların belirttiği hareketler yargı kararları yoluyla da somutlaştırıldığından, Anayasa'nın 2., 38. ve 128. maddelerine aykırı olmadığına karar verilmiştir.

Yasa ile yüz kızartıcı olan eylemlerin hangileri olduğuna dair genel bir belirleme yapılmamış ise de; bazı kanunlarda yüz kızartıcı suçlara ilişkin düzenlemeler yer almış olup, bu düzenlemelerin; 657 sayılı Kanunu'nun 125/E-(g) maddesinde yer alan "yüz kızartıcı" kavramının somutlaştırılmasında esas alınıp, belirlilik ve öngörülebilirliğin sağlanacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Eylem tarihinden önce yürürlükte bulunan, T.C. Anayasası'nın 76. maddesine göre "dolandırıcılık" yüz kızartıcı sayıldığından, davacıya atfedilen bu eylemin sübut bulması halinde; 657 sayılı Kanun'un 125/E-(g) maddesi uyarınca Devlet memurluğundan çıkarma cezası verilmesi, hukuksal denetimin de bu çerçevede yapılması gerekir.

Disiplin hukuku; kurumun iç düzenini korumayı amaçlayan ve bunun için kamu görevlilerinin mevzuata, çalışma düzenine, hizmetin gereklerine aykırı fiillerine yönelik olarak uygulanacak yaptırımları ve bu yaptırımların uygulanmasındaki usul ve esasları düzenleyen bir alandır. Mevzuatımızda, kamu hizmetini yürütenlerin; disiplin yaptırımını gerektiren, eylem, işlem ve davranışlarını ve verilecek disiplin cezalarını belirleyen farklı düzenlemeler bulunmakla birlikte; disiplin cezaları için yasal dayanak oluşturan eylem, işlem ve davranışın aynı zamanda cezai suç teşkil ettiği haller yönünden ayrıca düzenleme yapılarak, farklı bir ispat standardı veya oluşumsal unsurların belirtilmediği ve bu sürece ilişkin genel bir usul kanunu bulunmadığından, uygulamada ceza hukuku ilkelerine atıf yapıldığı; idari ve adli makamlarca yapılan değerlendirmelerin farklı sonuçlara ulaşabildiği görülmektedir.

Nitekim, AİHM "... yasaklanan ve disipline aykırı olarak nitelendirilen ve aynı zamanda disiplin cezaları için yasal dayanak oluşturan eylem ve davranışlar, cezai suç teşkil etmektedir. Bununla birlikte, disiplin makamlarının bu gerekçelere dayanabilmesi için cezai bir hükmün gerekip gerekmediği hususunda herhangi bir bulgu mevcut değildir... bu yönde herhangi bir netliğin bulunmadığını dikkate alan AİHM, başvuranın davasında disiplin sorumluluğu ve cezai sorumluluk arasındaki çizgilerin, disiplin soruşturmasının en başından beri bulanık olduğunu" (AHİM- SEVEN / TÜRKİYE DAVASI (Başvuru no. 60392/08));

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 131. maddesi uyarınca, suçlamalardan beraat etmenin, aynı olaylar nedeniyle disiplin cezasının uygulanmasına engel olamayacağı kuralı yönünden ise; "Danıştay kararında geçen "ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması hallerinin ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamayacağı" ifadesinin, bu hususların hiçbirini aydınlatmadığı... ceza yargılamalarıyla eşzamanlı veya ceza

yargılamalarının ardından yürütölen disiplin incelemelerinde özerine atılı suç bulunan bir kişinin suçu yetkili bir mahkeme tarafından sabit bulununcaya kadar masum sayılma hakkının güvence altına alınması amacıyla izlenecek herhangi bir ilkedenden" (AHİM KEMAL ÇOŞKUN/TÖRKİYE DAVASI (Başvuru no. 45028/07) bahsetmediğı görüşündedir.

Anayasa Mahkemesi ise; "adli ve idari makamların kendi görev sınırlarını aşarak kişiyi suçlu ilan etmesi veya bu bağlamda birtakım çıkarımlarda bulunması masumiyet karinesinin ihlaline yol açabileceğı, (Galip Şahin, B. No: 2015/6075), idari makamlarca veya mahkemelerce salt bir kimsenin suç isnadı altında olduğunun ifade edilmesi masumiyet karinesini zedelemeyeceğı, bu bakımdan kişinin suç isnadı altında olduğunun belirtilmesi ile hakkında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı bulunmadığı halde onun mahkum olduğunun kesin bir dille ifade edilmesi veya bu yönde kanaat oluşmasına yol açacak nitelikte açıklamalarda bulunulması arasındaki ayrıma özen gösterilmesi gerektiğı,... disiplin suçuna ve ceza yargılamasına konu eylemlerin aynı olduğu hallerde disiplin soruşturmasıyla ilgili uyuşmazlıklara bakan idari mahkemelerin fiilin sübutuyla ilgili olarak ceza mahkemesinin ulaştığı kanaate saygı göstermesi ve bunu sorgulayacak ifadeler kullanmamasının beklendiğı, aksi takdirde kişinin ceza mahkemesinde beraat etmiş olmasının bir anlamı kalmayacağını (Barış Baş, B.No 2016/14253) belirtmektedir.

Yukarıda aktarılan duruma göre, disipline aykırı olarak nitelendirilen ve aynı zamanda disiplin cezaları için yasal dayanak oluşturan eylem, işlem ve davranışların; cezai suç teşkil ettiğı durumda, ceza yargılaması kanaatinin esas alınacağı açıktır.

Uyuşmazlıkta; davacının disiplin cezasıyla cezalandırılmasına sebep olan fiili nedeniyle adli yargı yerince verilen kararın kesinleşmediğı, idare ve idari yargı tarafından suç isnadı yapılamayacağı dikkate alındığında, dava konusu işlemin hukuka uygunluk denetiminin bu çerçevede yapılması gerekmektedir.

Bu durumda; yüz kızartıcı hal ve davranışlar nedeniyle verilen disiplin cezasına ilişkin temyize konu kararın yukarıda aktarılan gerekçe ile bozulması gerektiğinden, gerekçe yönünden karara katılmıyorum.